

SCIENTIFIC RESEARCHES OF STUDENTS

UDC 007:004.738.5:621.397.13(44)

Multimedia Technologies of French Non-Native and International TV and Radio Channels

Nataliia Pushkaruk

*Master Student, Institute of Journalism, Taras Shevchenko National University of Kyiv,
36/1 Yuriy Illienka St., Kyiv, 04119, Ukraine.*

Corresponding author's e-mail address: nataliainform@gmail.com

ABSTRACT

The article examines the multimedia technologies used by the French TV channel France 24, the RFI radio station and the international television channel TV5 Monde in highlighting current information. The objective of the article is to ascertain the reasons of increased attention to multimedia content and interactivity of French broadcasting channels. To achieve this objective, the following methods were used: observation, analysis, generalization. The definition of the concept “multimedia” was considered and the monitoring of multimedia content of French media materials was implemented. As a result it was determined the most popular technologies and provided the recommendations on the use of multimedia technologies in the programs and on the web-site of the Ukrainian TV channel UA | TV.

KEYWORDS: multimedia; foreign broadcast; France; France 24; TV5 Monde; RFI.

УДК 007:004.738.5:621.397.13(44)

Мультимедійні технології французьких іномовних і міжнародних теле- та радіоканалів

Наталія Пушкарук, *Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, студентка магістратури*

Резюме

Розглянуто мультимедійні технології, які використовуються телеканалом французького іномовлення France 24, радіостанцією RFI і міжнародним телеканалом TV5 Monde для висвітлення актуальної інформації. Мета статті – визначити причини збільшення уваги до мультимедійному контенту й інтерактиву каналів іномовлення Франції. Для досягнення цієї мети були застосовані такі методи: спостереження, аналізу, узагальнення. Розглянуто наявні визначення поняття «мультимедіа», здійснено моніторинг мультимедійного наповнення матеріалів французьких медіа, з'ясовано, які з технологій є найпопулярнішими, надано рекомендації щодо використання мультимедійних технологій у програмах і на сайті телеканалу українського іномовлення UA|TV.

Ключові слова: мультимедіа; іномовлення; Франція; France 24; TV5 Monde; RFI.

Пушкарук Н. Мультимедийные технологии французских иновещательных и международных теле- и радиоканалов.

Резюме. В статье рассмотрено, какие из мультимедийных технологий используются телеканалом французского иновещания France 24, радиостанцией RFI и международным телеканалом TV5 Monde для освещения актуальной информации. Цель статьи – выяснить причины увеличения внимания к мультимедийному контенту и интерактиву каналов иновещания Франции. Для достижения этой цели были применены следующие методы: наблюдения, анализа, обобщения. Были рассмотрены понятия «мультимедиа», осуществлен мониторинг мультимедийного наполнения материалов французских медиа, выяснено, какие из технологий являются самыми популярными, даны рекомендации по использованию мультимедийных технологий в программах и на сайте телеканала украинского иновещания UA | TV.

Ключевые слова: мультимедиа; иновещание; Франция; France 24; TV5 Monde; RFI.

1. Вступ

Мультимедійні технології є невід’ємною частиною сучасних медіа, що функціонують у мережі інтернет. Це пояснюється необхідністю завойовувати увагу більшої кількості людей за допомогою нових більш технологічно досконалих методів, шукати нові підходи до глядачів, висвітлювати насичену цифровими даними інформацію. ЗМІ провідних країн світу широко використовують мультимедійні технології для створення як окремих матеріалів на сайтах, так і в програмах різної тематики. Яскравим прикладом у цьому плані є телеканали та радіостанції французького іномовлення та міжнародні телеканали. Українське іномовлення, яке має недавню історію (а мультимедійна платформа іномовлення України почала мовлення 1 жовтня 2015 р.), має врахувати досвід медіа інших країн, зокрема Франції, у використанні мультимедіа, адже яскравіша та різноманітніша подача інформації сприяє легшому засвоєнню її аудиторією. Більше того, вдосконалені форми подачі інформації врешті допомагають розширити аудиторію.

Мета: яку роль канали іномовлення Франції France 24, RFI та міжнародний канал TV5Monde приділяють мультимедійному контенту й інтерактиву, та з’ясувати причини збільшення уваги медіа до них.

Завдання: 1. Розглянути теоретичне підґрунтя вивчення поняття «мультимедіа». 2. Здійснити моніторинг мультимедійного наповнення сайтів каналів іномовлення Франції. 3. З’ясувати, на яких саме видах мультимедійних технологій роблять акцент канали. 4. Надати рекомендації щодо використання мультимедійних технологій у програмах і на сайті телеканалу українського іномовлення UA|TV.

Об’єкт: французькі іномовні та міжнародні теле- та радіоканали (France 24, RFI, а також франкомовний телеканал TV5 Monde).

Предмет: мультимедійний контент сайтів каналів France 24, RFI, TV5 Monde.

2. Методи дослідження

Під час моніторингу мультимедійного контенту іномовних і міжнародних сайтів теле- і радіоканалів Франції використовувався емпіричний метод спостереження, що дозволив ознайомитися з усіма способами подачі інформації за допомогою новітніх технологій. За допомогою аналізу визначено, матеріали якої тематики висвітлюються із застосуванням мультимедіа та за допомогою яких саме зображень. Метод узагальнення допоміг зробити висновок щодо визначення поняття «мультимедіа» та необхідності впровадження мультимедійних технологій на українському іномовленні.

3. Теоретичне підґрунтя

Поняття «мультимедіа» визначають як використання комбінації рухомих і нерухомих зображень, звуку, музики, тексту, особливо в комп’ютерних технологіях і сфері розваг [1]. Є й таке визначення мультимедіа – це цифрова інтеграція тексту, графіки, анімації, аудіо, нерухомих зображень та відеороликів так, щоб забезпечити користувачів високим рівнем контролю та взаємодії [2]. Баранова Е. А. зазначає, що поняття мультимедіа походить з англ. «multi» (множинний) і лат. «media» (засоби масової інформації) і називає його «феноменом, зобов’язаним своїм виникненням історично-постіндустріальному суспільству, технічному розвитку комунікаційних технологій, які дають можливість передавати контент за допомогою різних ЗМІ, доступних для сприйняття різними органами людських

почуттів» [3]. Ішук Н. М. [4] вважає, що створенню мультимедійного контенту, спеціалізованого контенту для користувачів не лише мережі інтернет, й власників смартфонів, планшетів сприяла інформатизація суспільства. Гвоздев В. М. [5] звертає увагу на те, що завдяки конвергенції традиційні ЗМІ перетворюються на «мультимедійні редакції, конвергентні ньюзруми, медіа холдинги, медіакорпорації». За словами дослідника, наприклад, газети переходять на платформу новітніх технологій і існують одночасно в друкованому форматі, онлайн-овому, мобільному, теле- та радіо форматі. Науковець Кіхтан В. В. [6] називає мультимедійність однією з найбільш чітких характеристик онлайн-журналістики. Він підкреслює, що мультимедійність зазвичай «визначають, як сплав усіх існуючих текстових, ілюстративних, аудіо- та відео технологій. Мультимедіа є посередником у передаванні інформації через впровадження у всі існуючі технічні засоби та характеризуються стиранням меж між масовим та індивідуальним спілкуванням», – вважає науковець [6]. Гресько О. В. зазначає, що трансформація новинної парадигми ХХІ ст. передбачає, що «пасивний споживач стає активним виробником інформаційних повідомлень», іншими словами, глядачі тепер також можуть активно долучатися до журналістської роботи. Дослідниця наводить тенденції новинної журналістики, спричинені розвитком мультимедіа, серед них: безперервне оновлення інформації 24 години 7 днів на тиждень, залучення користувачів до процесу творення новин, зменшення відповідальності авторів за зміст повідомлень, інтеграція з соціальними мережами та іншими комунікаційними системами, підвищення оперативності повідомлень, трансформація журналістських жанрів тощо [7]. На подібній особливості наголошує Василик Л. Є., яка зазначає, що «крос-медіа» змінює традиційну реакцію аудиторії на журналістський текст: «монолог медіа стає діалогом, розгорнутим у часі і просторі» [8]. За її словами, споживач відчувається залученим на рівні зі ЗМІ до процесу комунікації. Ситник О. В. також звертає увагу на те, що особливостями інтернет-журналістики є «динамічність, оперативність, постійна взаємодія з читачами та можливість безпосереднього діалогу з ними в режимі реального часу» [9].

4. Результати й обговорення

Інововлення Франції презентує суспільна міжнародна телерадіокомпанія France Médias Monde, до якої входять телеканал France 24, мережа міжнародних радіостанцій Radio France International (RFI), радіостанція Monte Carlo Doualiya [10]. Крім того, France Médias Monde є акціонером франкомовного міжнародного телеканалу загального інтересу TV5 Monde.

Телеканал France 24 на французькомовній версії свого сайту має рубрику «Infographies» (Інфографіка), де містяться такі підрозділи, як карти, хронології, слайд-шоу, звукові слайд-шоу, інфографіка, інтерактивні репортажі, веб-документарі [11].

- *Карти*. Один із прикладів у цій рубриці – карта, на якій нанесений план велосипедних доріжок Парижа, де зображені дороги, збудовані в 2017 р., ті, що планується облаштувати до 2020 р., пішохідні набережні, вже існуюча мережа велосипедних доріжок французької столиці. Також тут можна знайти карту, створену до американських президентських виборів, на якій зображені штати, що могли стати вирішальними для перемоги Дональда Трампа чи Гіллари Клінтон. Серед інших прикладів: інтерактивна карта розміщення мігрантів у Парижі; карта, на якій зображено приєднання країн до Паризької кліматичної угоди; інтерактивна карта з результатами регіональних виборів у Франції в 2015 р. та інші.

- *Хронології*. У цьому розділі на сайті міститься всього один приклад – хронологія, присвячена 2018 р., коли відзначається сторіччя з дня завершення Першої світової війни.

- *Слайд-шоу*. Один з останніх прикладів у цій рубриці: слайд-шоу з фото, на яких зображені останні приготування Франції до Кубка Райдера – престижних змагань з голь-

фу. Також тут є слайд-шоу з фотографіями, присвяченими місячному затемненню у світі, Канському кінофестивалю 2018 р., Чемпіонату світу з футболу 2018 р.

- *Звукові слайд-шоу.* Один з прикладів – «Paris est une fête. Voyage au bout de la nuit parisienne post-13-Novembre» (з фр. «Париж – це свято. Подорож у паризьку ніч після 13 листопада») – слайд-шоу, присвячене року після терактів у Парижі, що сталися 13 листопада 2015 р. Це звукове слайд-шоу має вигляд репортажу з нічного Парижа, під час якого на екрані демонструються фото з кафе, ресторанів, вулиць французької столиці вночі, а за кадром звучать відповіді людей на питання: «rouquoi tu sors?» (з фр. «чому ти виходиш?»), тобто люди пояснюють, чому ніч та вечір вирішили провести в місті, а не вдома.

- *Інфографіка.* У цьому розділі на сайті міститься велика кількість інфографіки, присвяченої різноманітним темам: екології, науці, політиці, соціальним питанням, технологіям, проблемам міграції, виборам у США та Франції тощо. Крім того, тут міститься інфографіка на культурну тематику. Наприклад, присвячена французькому шансоньє Шарлю Азнавурі, який пішов з життя 1 жовтня 2018 р. У цій публікації поєднується текстовий матеріал із розповіддю про життєвий і творчий шлях співака та фото із його зображенням. Також на сайті є інфографіка, присвячена британському музиканту Девіду Бові, де розкриваються «п'ять обличчя ікони поп-музики». Матеріал має такий вигляд: на зображенні у вигляді портрету Бові можна відкрити п'ять вкладок: перша – присвячена його акторській діяльності, у другій називаються п'ять знакових композицій музиканта, у третій – розповідається про трансформації зовнішнього вигляду Бові, у четвертій – розкривається, як музикант пройшов через період наркотичної та алкогольної залежності та позбувся шкідливих звичок, а в останній вкладці – про його приватне життя і сексуальну орієнтацію.

- *Інтерактивні репортажі.* Тут опубліковані матеріали з різноманітними підходами до ілюстрацій і висвітлення подій і новин. Випуски передачі «Le Paris des Arts» доповнені багатьма інтерактивними можливостями. Наприклад, у випуску «Le Paris des Arts: Jean-François Piège» (з фр. «Париж мистецтв Жан-Франсуа П'єжа») за допомогою кліку можна перейти на карту та дізнатися, де відбуваються зйомки, перейти на відео з додатковою інформацією про паризький Пантеон, який відвідують ведуча та герой передачі, сайт з біографією Жан-Франсуа, з рецептом страви, про яку він згадує, тощо. Також у цій рубриці є випуски передачі «Billet retour» (з фр. «Білет в обидва кінці»): цей випуск передачі розподілений на кілька коротких епізодів за тематикою і глядач може обрати сам, який із них його/її цікавить. Наприклад, один із випусків цієї передачі присвячений Чорнобиллю. Перейшовши за посиланням на цей випуск, ми потрапляємо на сторінку, де розміщені ще чотири посилання на короткі відео, присвячені різним темам: як люди нині працюють на Чорнобильській атомній електростанції (ЧАЕС), життю місцевого населення після аварії на ЧАЕС, впливу радіації на природу регіону, та ситуації в покинутому місті Прип'ять.

- *Веб-документарі.* У цьому розділі розміщені матеріали документального змісту, що є поєднанням тексту, фото, відео, анімації, які призначені для розповсюдження в інтернеті. Веб-документарі на сайті телеканалу France 24 також присвячені великому різноманіттю тем, наприклад, ситуації в Камбоджі, місцю жінок на війні в 1915–1919 рр., історіям кохання, що проходять через труднощі та заборони, в різних країнах світу, міграційній кризі, особистості Фіделя Кастро, виходу Великобританії з ЄС, незаконному виdobутку бурштину в Україні та ін. Усі веб-документарі мають різне виконання. Наприклад, веб-документар, присвячений так званому «забороненому кохання», виконаний у вигляді восьми відео, де герої розповідають про свою боротьбу за власне щастя. Тим часом веб-документар, присвячений жінкам на війні, складається з чотирьох частин на окремих сторінках, між якими можлива навігація, де поєднані текст, архівні фото, відео-коментарі експертів, інтерактивні карти, звукові файли, документальні свідчення. А веб-документар щодо Брекзиту присвячений тому, як може вплинути вихід країни з ЄС на такі регіони

країни: Шотландію, Північну Ірландію, Вельс. Він складається переважно з текстового матеріалу та карт.

Мультимедійні технології на телеканалі France 24 використовуються і безпосередньо у випусках програм для наочного зображення цифрових даних, про які йдеться в сюжеті, і полегшення їх сприйняття глядачем.

Наприклад, цікавою є практика друкувати на екрані запитання журналіста для експерта і ключові слова з його відповіді. Це значно покращує запам'ятовування інформації, яка насичена фактами. Тут варто відзначити особливо програму «Élément Terre», присвячену темі навколишнього середовища, де дуже часто використовуються подібні мультимедійні вставки для демонстрації чисел, відсотків, технологічних процесів тощо. Розглянемо приклад одного з випусків передачі – від 2 лютого 2018 р. «Le Bitcoin, une catastrophe pour l'environnement?» (з фр. «Біткоїн, катастрофа для навколишнього середовища?»). У цьому випуску передачі у вигляді анімації на екрані з'являються графіки, рухомі схеми, зображення, які вдало розміщуються поряд, за чи навіть на фоні ведучої у студії, в тому числі за допомогою технології «green screen», що дає змогу змінити існуючий позаду ведучої фон на інше зображення. А під час коментаря професора та економіста Мішеля Берне запитання, на які він відповідає, друкуються на екрані. Зокрема експерт відповідає на запитання: «чи можливий більш економічний біткоїн?» і «чи може тривати існуюча ситуація?».

RFI має на своєму сайті рубрику «інтерактив», де подібно до сайту телеканалу France 24, містяться такі розділи: карти, хронології, слайд-шоу, звукові слайд-шоу, вебдокументи [12], в яких широко використовуються мультимедійні технології.

- *Карти.* У цій рубриці на сайті є карти, присвячені міграційній кризі, Франкофонії в Африці, результатам другого туру парламентських виборів у Малі тощо. Наприклад, у матеріалі, присвяченому Франкофонії в Африці, містяться діаграми та карти, на яких зображено 10 головних франкомовних держав континенту, кількість студентів і школярів у світі, які здобувають освіту французькою мовою.

- *Хронології.* У цьому розділі на сайті RFI є лише один матеріал, присвячений Міжнародним організаціям африканських держав. Тут, клікнувши на посилання, розташовані на зображенні карти Африки, можна дізнатися більше про політичні, фінансові, юридичні організації, що об'єднують країни континенту, Економічну соціальну та культурну раду (ECOSOC), історію створення Африканського союзу, Раду з миру та безпеки (CPS), Нове партнерство заради розвитку Африки (NEPAD).

- *Слайд-шоу.* Тут є матеріали, присвячені життю боксера Мохамеда Алі, головним подіям 2014 р., 8 травня 1945 р. тощо. У слайд-шоу, присвяченому «скарбам Африки», можна побачити фото 15 історичних місць континенту, які супроводжуються стислими текстовими поясненнями до них.

- *Звукові слайд-шоу.* Серед публікацій у цьому розділі є такі, що присвячені експрезиденту Південно-Африканської Республіки Нельсону Манделі, музиканту Ману Дібанго, моментам президенства Барака Обами, правлінню в Китаї Мао Цзедуну, Чемпіонату світу з футболу. Є тут і звукове слайд-шоу, присвячене французькому астронавту Томасу Песке, який на той момент був наступним французом, який мав полетіти на Міжнародну космічну станцію. На екрані демонструються фото з екскурсії, яку Песке влаштував для журналіста в європейському центрі навчання астронавтів у Кельні, де його готують до умов життя на МКС. На фоні демонстрації світлин звучить розповідь астронавта.

- *Інфографіка.* На сайті RFI міститься інфографіка, присвячена зокрема Канському кінофестивалю, змінам клімату, Чемпіонату світу з футболу 2018 р., кандидатам на президентських виборах у Франції Еммануелю Макрону та Марін Ле Пен, міграційній кризі, людям, які пішли з життя в 2016 р., тероризму у Франції та іншим актуальним темам. Розглянемо кілька прикладів такої інфографіки. Одна з них присвячена темі рівності прав на роботу жінок і чоловіків у світі. За допомогою схем, графіків, карт відображено індекс

гендерного розриву в різних країнах, рівень зайнятості жінок, порівняння часу, що витрачають на роботу та на домашні справи жінки та чоловіки в розвинутих і мало розвинутих країнах світу, порівняння їх зарплатні. Ще одна інфографіка присвячена Різдву і подарункам до цього свята. Наприклад, дізнаємося, що в 2016 р. 64% італійців вважали, що подарунок, який вони отримають цього року, буде невдалим, тоді як 63% іспанців сподіваються, що отримають «супер подарунок», а 58% французів були впевнені, що отримають чудових подарунків. А на питання, що ви зробите з подарунками, які вам не сподобалися, 60% французів відповіли, що «покладуть їх у шафу», 49% іспанців – що обміняють їх у магазині, а 25% британців сказали, що віддадуть їх на «добрі справи». Уся ця інформація відображена за допомогою картинок.

Очевидно, що RFI є конвергентним медіа, адже крім радіопередач, на сайті медіа є рубрики відео і блоги. Радіовипуски зберігаються в мережі, тому їх можна прослухати в будь-який зручний час. Також RFI пропонує додатки для телефонів і планшетів. RFI присутнє в низці соцмереж: Facebook, Twitter, Google+, Instagram, Dailymotion, YouTube, Soundcloud, Tune-In.

На сайті телеканалу TV5 Monde подібних мультимедійних підбірок немає. Проте канал пропонує низку мобільних додатків: TV5 Monde, TV5 Monde Afrique. Merci Professeur!, 7 jours sur la planete – gratuit, 7 jours sur la planete version premium [13]. В основному мультимедійні технології знаходять відображення в сюжетах і програмах каналу – у вигляді інфографіки, наприклад карт.

Варто також відзначити, що всі телеканали, що були об'єктом даного дослідження, звертають значну увагу на освітній чинник і, зокрема, на популяризацію вивчення французької мови. Для цього медіа створюють окремі рубрики, а також спеціальні додатки для мобільних телефонів і планшетів.

На телеканалі TV5 Monde є кілька рубрик, присвячених цьому.

- *Langue française*. Тут можна переглянути навчальні відео, завантажити книги з бібліотеки, що містить понад 500 найменувань, вивчати мову за допомогою навчальних ігор, ознайомлюватися з французькими словами та висловами.

- *Parlons français. C'est facile*. Це більш професійна сторінка, спрямована саме на вивчення мови. Тут можна визначити свій рівень володіння французькою, є 80 уроків для різних рівнів володіння мовою, де розглядаються типові ситуації: як відрекомендуватися, візит у Париж, похід у ресторан, у театр, побачення тощо. При цьому до кожного уроку додаються відеоуривки, вправи, прості пояснення, приклади для того, щоб зрозуміти лексику, граматику, фонетику, гра та творче завдання на основі уроку, щоб поглибити свої знання у запропонованій темі.

- *Enseigner le français*. Це ресурс для викладачів, який пропонує різні навчальні матеріали для тих, хто навчає французькій мові. Тут є також сторінка, що називається 7 jours sur la planète, де можна знайти новини тижня французькою мовою із транскрипціями, завданнями, при чому для різних рівнів володіння мовою.

Телеканал France 24 не пропонує власних додатків та інтернет-сторінок для вивчення мови. Але в сітці мовлення каналу є програми, що містять сюжети, присвячені французькій мові. Наприклад, «Sept Jours En France», а на англійськомовному каналі – «France in Focus». При цьому всі передачі, присвячені французькій, можна знайти під спільним тегом Francophonie. Цікаво, що на каналі розміщено посилання на ресурс InterNations для французів, які живуть за кордоном. Він допомагає знайти своїх співвітчизників, які живуть у тому самому місті за кордоном, познайомитися з ними, взяти участь у спільних заходах, обмінятися порадами.

Radio France International також приділяє значну увагу питанню вивчення французької.

- *Recycle RFI Savoirs* [14] доступний шістьма мовами: англійською, іспанською, бразильською португальською, російською, китайською, арабською. Як зазначається на сайті,

за допомогою нього можна навчитися розуміти мову, збагатити знання, отримати доступ до матеріалів для викладачів, а також взяти участь у комунікації, наприклад, у колективних або індивідуальних блогах, прослухати аудіоблоги тощо.

- Крім того, можна прослухати програму щоденних актуальних новин – *Journal en francais facile*, яка навмисно створена та звучить простою французькою мовою і має повну розшифровку.

- *Les Mots de l'actualité* – коротка програма тривалістю до трьох хвилин, де автор розповідає значення слів та виразів, що вживаються в новинах. Також сайт пропонує тести, завдання, ідеї для уроків тощо, при чому всі вони розподілені тематично: культура, економіка, довкілля, франкофонія, геополітика, історія, французька мова, здоров'я, наука, соціальна тематика.

5. Висновки

1. «Мультимедіа» означає поєднання для донесення інформації до аудиторії рухомих і нерухомих зображень, тексту, музики звуку, таблиць, графіків, діаграм тощо. Раніше цю тему в наукових статтях і книгах досліджували Баранова Е. А., Іщук Н. М., Гвоздев В. М., Кіхтан В. В., Гресько О. В., Василик Л. Є., Ситник О. В. та ін. 2. Французькі теле- і радіо-канали іномовлення France 24, RFI, а також міжнародний телеканал TV5 Monde приділяють дуже велику увагу застосуванню мультимедійних технологій і здебільшого виділяють для них окремі рубрики на своїх сайтах. Крім того, несподіваною і дуже далекоглядно стратегією французького іномовлення виявилось те, що воно звертається також до освітнього аспекту, пропагуючи вивчення французької мови в інших країнах світу, що означає підтримання її позитивного іміджу за кордоном. 3. Популярними є такі типи подачі інформації із застосуванням інформаційних технологій: інфографіка, веб-документар, карти, хронології, слайд-шоу і звукові слайд-шоу, інтерактивні репортажі. 3. Телеканалу українського іномовлення UA|TV варто більшою мірою впроваджувати мультимедійні технології у програмах ефіру та в окремих матеріалах на сайті. Досвід французького іномовлення засвідчив, що така практика – адекватна відповідь на віяння часу, яка до того ж дуже допомагає урізноманітнити, осучаснити матеріали та полегшити їх сприйняття.

References

1. Cambridge Dictionary (2018), available at: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/multimedia> (accessed: 12 November 2018).
2. University of Calgary (2018), “The history and development of multimedia”, available at: <https://people.ucalgary.ca/~edtech/688/hist.htm> (accessed: 12.11.2018).
3. Baranova, E. A. (2014), *Convergent Journalism. Theory and Practice: a Textbook*, Izdatelstvo Iurait, Moscow, 269 p.
4. Ishchuk, N. M. (2012), “Tendencies of information and communication system of network media”, *Naukovi Zapysky Instytutu Zhurnalistyky [Scientific Notes of Institute of Journalism]*, vol. 2, 49 p.
5. Hvozdev, V. M. (2012), “Transformations of media and media audiences in situation of globalization”, *Naukovi Zapysky Instytutu Zhurnalistyky [Scientific Notes of Institute of Journalism]*, vol. 47, 47 p.
6. Kikhtan, V. V. (2004), *Informational Technologies in Journalism*, Feniks, Rostov-on-Don, 160 p.
7. Hresko, O. V. (2016), *TV and Radio Broadcasting of Ukraine at International Communication: a Monograph*, Kyivskiy universytet, Kyiv, 304 p.

8. Vasylyk, L.Ye. (2013), "Cross-media as a trend of modern journalism", *Naukovi Zapysky Instytutu Zhurnalistyky [Scientific Notes of Institute of Journalism]*, vol. 52.
9. Sytnyk, O. V. (2013), "The use of modern information technologies in online media", *Aktualni Pytannia Masovoi Komunikatsii [Current Issues of Mass Communication]*, vol. 14.
10. France Medias Monde (2018), available at: <http://www.francemediasmonde.com> (accessed: 12.11.2018).
11. France 24 (2018), available at: <http://www.france24.com/fr> (accessed: 12.11.2018)
12. RFI (2018), available at: <http://www.rfi.fr/> (accessed: 12 November 2018)
13. TV5MONDE (2018), available at: <http://www.rfi.fr/> (accessed: 12.11.2018)
14. RFI Savoirs (2018), available at: <https://savoirs.rfi.fr/fr> (accessed: 12.11.2018)

Submitted 21.11.18

Список джерел

1. Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/multimedia> (дата звернення 12.11.2018)
2. The history and development of multimedia. URL : <https://people.ualgary.ca/~edtech/688/hist.htm> (дата звернення 12.11.2018).
3. Баранова Е. А. Конвергентная журналистика. Теория и практика: учебное пособие для бакалавриата и магистратуры. Москва : Издательство Юрайт, 2014. 269 с.
4. Ішук Н. М. Тенденції інформаційно-комунікаційної системи мережевих ЗМІ // Наукові записки Інституту журналістики. 2012. Т. 49. С. 190–193.
5. Гвоздев В. М. Трансформації ЗМІ та медіа аудиторії в умовах глобалізації // Наукові записки Інституту журналістики. 2012. Т. 47. С. 38–41.
6. Кихтан В. В. Информационные технологии в журналистике. Ростов н/Д : Феникс, 2004. 160 с.
7. Гресько О. В. Телерадіомовлення України в міжнародній комунікації монографія. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2016. 304 с.
8. Василик Л. Є. Крос-медіа як тренд сучасної журналістики // Наукові записки Інституту журналістики. 2013. Т. 52. С. 297–300.
9. Ситник О. В. Використання сучасних інформаційних технологій в мережевих ЗМІ // *Current Issues of Mass Communication*. 2013. Issue 14.
10. France Medias Monde. URL : <http://www.francemediasmonde.com> (дата звернення 12.11.2018).
11. France 24. URL : <http://www.france24.com/fr> (дата звернення 12.11.2018)
12. RFI. URL : <http://www.rfi.fr/> (дата звернення 12.11.2018)
13. TV5MONDE. URL : <http://www.tv5monde.com/> (дата звернення 9.11.2018)
14. RFI Savoirs. URL : <https://savoirs.rfi.fr/fr> (дата звернення 9.11.2018)

Надійшла до редколегії 21.11.2018